

«Народ» излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник
КРСТА Ј. МИЛЕТИЋ

ШВАЈЦАРСКА И РАТ

Против цивилне мобилизације за разне јавне радове, која је у Швајцарској недавно објављена, а која у првом реду обухвата све стране војне бегунце, настало је у последње време врло жив и систематски социјалистички покрет. То се највећим делом приписује утицају Немачке, која на тај начин хоће да подуља авторитет Савезног Већа, јер у њему не налази довољно ослонца, од како његов председник није више Хофман. Немачка држи велики део швајцарске штампе у својим рукама, непосредно или посредно, а представници или инспиратори социјалистичких протеста су већином Немци.

Минценберг, родом из Ерфурта, немачки војни бегунац, који се као избеглица настанио у Швајцарској још од почетка рата, организовао је нереде у Цириху. Савезно Веће је одлучило да се он проптера. Али дошли су много бројне манифестије и протестни митинзи у његову корист. Он је велика личност и има много заштитнике. И поред размирица са војним властима у својој земљи, он је ипак недавно успео да од немачке легације у Берну добије овлашћење да преко Немачке пређе у Русију са Гrimom и Martovom. Неузнемирен ни од кога, вратио се поново у Швајцарску на своје старо борбено место, где руководи радијом међународне сопствености.

Поред њих, један од најглавнијих инспиратора данашњег социјалистичког врења и проповедник бољшевичких теорија у свом анархистичком часопису «Демен» у Женеви, то је француски војни бегунац Гилбо, који кроз свој журнал «Нувел Ин-

ФЕЉТОН

Од Стев. Матијашевића

ХИЉАДУ — МАЊЕ ЈЕДНА НОЋ

3)

Тамни погледи, изразите црте, јак нос, повеће сангвиничне усие са јаким белим зубима, наговешћују као да није из ових крајева или да је из неке туђе расе. Неки отмени, најживи, одмерени покрети; миран, благ, па ипак самосвестан израз; лепо заокружено а високо чело, пунаки образи, који су заоквирени густом, чистом и једром белом брадом скоро блештећег сјаја; понашање и говор, који је поред све мекоте и добројудности, ауторитативан и озбиљан, све то одаје неки стари, господски рођ.

На ту би се мисао морао доћи и да не лебди око

њега нека мирноћа, као неко тихо поштовање, који се чини као да прелази и у оближњи ваздух. Мора бити да је он ауторитет међу својима. Али није лако докучити шта је: ода, кадија, мифтија, трговац, чиновник? Све то није. На мухамеданском истоку ношића је увек карактеристична за занимање или друштвени положај; али овај човек одвојио је. Можда је неки учеван човек, који у овом крају има имање, па је остао ту и после пада турске хегемоније.

...Један поглед. — То је био само један кратак блесак, један сасвим мали тренутак, као искра из пламена.

Овакав источњак никад не одаје своју душу. Она се обелодањује само врло ретко и то окако, у једном кратком одејају иначе мирина ока. Ако ниси случајно ухватио и разумео тај поглед, нећеш никад ништа више сазнати.

Ја сам тај поглед случајно ухватио. И он ми је, сем радозналости, казивао нешто, што би ме у обичним приликама можда оставило равнодушним, али што је у овим околностима, општим и личним, — у времену великих несрћа и великих нада, — имало нечега привлачнога.

У мирном сјају ових зеница као да се огледаху зраци једног туђег, чистијег неба, а испод којег се простиру широке, сиве, сјајне равни до у недоглед, које трепереле под врелим зрацима, а које се прости-

тернационал» у Женеви објављује најжешће нападе против швајцарске владе.

Немачка, поред једног дела буржоаске и католичке штампе, има потпуно надмоћан положај у социјалистичкој штампи. Осим листова: «Сантинел» у Шо-де-Фон, «Бернер Тагвахт» у Берну и «Нувел Интернационал» у Женеви, које смо напред поменули, ту је «Драј ди Иепле» у Лозани, «Базлер Форверц» у Базелу и «Фолкерехт» у Цириху. Немачки је утицај толико јак у овом погледу, да Грајлих, који је основао «Фолкерехт», не може данас да пише у свом рођеном листу, а женевског социјалисту Сига, који се не слаже са оваквим радом, третирају сви ови немачки плаћеници као ренегате.

Заведен својом германофилском буржоазијом и својом штампом кроз коју Немачка спроводи свој потпун утицај, један део неутралне Швајцарске, колевке интернационализма, и поред све племенитости коју показује у питању заробљеника и њиховог снабдевања као и у питању везе са нашим домовима, ипак није могла да схвати високи морални значај овог рата, његов карактер и његове демократске циљеве. Отуд су и потекли неки протести са стране Савезника.

МЕЂУ ЈИМА

Париз. — «Тан» јавља из Женеве, да ће на конференцији у Берлину Немачка употребити сва могућа

средства, да што јаче прикаже уза се Аустрију.

Једна добро позната бечка личност, која је сада у Швајцарској, изјављује, да је Чернин дао своју последњу изјаву у парламенту после дугог разговора и објашњења са царем Карлом. Чернин, на захтев царевије, хтео да промени своју политику. Он је доказивао цару, да је једини ослонац данашње аустријске политике: савез са Немачком. Без Немачке Аустрија била је изгубљена.

Говор, дакле, Чернинов је резултат трансакције на коју је цар присагао. Ипак Немци нису били задовољни. Енергично су протестовали у Бечу и било је ненавидан инцидент између Беча и Берлина.

САСТАНАК У ДРЕЗДИ

Цирих. — Из Дрезде јављају да ће се тамо састати цар Виљем са царом Карлом. Како изгледа, то није неки обичан састанак међу савезницима. Због веома деликатних разлога није се хтео изабрати ни Беч ни Берлин. Престоница Саксонске згоднија је да се изгладе несугласице између Аустрије и Немачке, које више ни за кога нису тајна.

Јачи неспоразум избио је на конференцији у Брест-Литовску, где је Аустрија била готова да учини вишесавезничку концесију Русима, а Немачка се томе противила и хтела силом да наметне Русима немачки мир. Помирљивост Аустрије тумачи се веома тешким унутрашњим приликама и нерешеним пољским питањем.

Из разних полемика

рудалеко, далеко и губе се тамо чак испод видокруга, онамо према оној још већој равни, према суро-плавом, блештећем мору. У блеску којим ме је за тили час одмерио, међутим, видех мање радозналости, а више неке поносите, госпоствене наклоности. А тај поглед био је као и помало победнички; као да би хтео рећи: Наши се путеви приближују и ти ми нећеш измаћи, као ни други до сад. — Осећао сам, да ћу и једном стати у круг који ову интересантну појаву опкољава пажњом, а зацело и поштовањем.

И одиста, то се збило брже него што сам мислио. Реших се да се «правим невешт». Давно је то било, кад су ме занимали ови егзотични карактери. Чим сам их разумео, престао је и интерес. Данас, изузетно,

види се, да је немачка милитаристичка странка првшила јаку пресију на поједине немачке суверене, да заступају пангерманистички мир. Неки су се суврени показали веома резервисани, док је Баварска заузела нарочито становиште и захтевала да пошаље своје представнике на конференцију, према договору између Пруске и Баварске од 1891. год., што је и посигла.

«Франкфуртер Цајтунг» оштро напада за себе тежње појединих немачких држава и вели, да оне стварају велику опасност за јединство немачког царства.

Изгледа, да ће се на састанку у Дрезди говорити и о Баварској, која данас више нагиње аустријском држави у него непомирљивом пруском милитаризму.

РАД СКУПШТИНЕ

На Крв су стигли готово сви посланици. Сад их има укупно 103 на броју и седница ће почети од сутра.

Поднесено је више интерpellација а највише на министра унутрашњих дела и министра војног.

РАТ НА МОРУ

Лондон. — Тако сада долазе подаци о последњој операцији једне енглеске лаке ескадре у Хелгolandској луци.

Задатак наше лаке ескадриле био је да уђе у миниране непријатељске воде и ту су приметили јаку ескадру, да им се пуном паром приближује. Тако су наша бродови ушли за 30 миља у миниране непријатељске воде и ту су приметили јаку ескадру врати.

Кад се непријатељска флота уверила да се наша флота удалила, вратила се и она. Један непријатељски хидроплан летео је над нашом ескадрилом и бацао бомбе без икаквог резултата.

Лудство са потољеног непријатељског миноносаца

упознати. С тога брзо прелистах донете новине, па па их оставих у шлаг. И заваливши се на наслон окретох њему.

Мало погнуте главе гледају је замишљено испод високог, хармонично заокругљеног чела у даљину. Закашља се слабачки и десницом на бради понови поздрав. Ја му одговорих. На тај мој поздрав он ми одврати скривши од ових Левантинца очија пажњом, а зацело и поштовањем.

Момак га у одговору ослови са «Шејх ёфендум»... Шејх: Арабљани и поглавица. Да, сад разумедох много, али не све. Момак га у одговору ослови са «Шејх ёфендум»... Шејх: Арабљани и поглавица. Да, сад разумедох много, али не све.

При овим мислима, наравно, гледају се са огледалом, да ли не види лице. Знамо сада да ћемо се сад

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

Главни уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ

Народ

СОЛУН, ПЕТАК 9. ФЕБРУАР 1918 ГОД.

ГОДИНА II.

спасао је један наш контраторпиљер. Командант брода добацио је нашим официрима: «Није право, да тако великим гранатом гађате мале бродове».

И ако је задатак бродова био већ наших и тежак наша маја опасан били већа мали.

СРБИЈА И ИТАЛИЈА

Рим. — Дописник «Корисере де Италија» имао је кратак разговор са три српска посланика, који су преко Рима отпутовали на Крф. Сви су му они казали, да Србија признаје Италији супрематију на Јадранском мору. Затим су додали: »Чим је букунула револуција у Русији ми смо одмах тражили ослонац на неку велесилу. А сада: Географски положај Србије не може бити гори. Нема државе у свету, која је опкољена са више непријатеља него ли ми. То је неоспоран факт. Пре руске револуције Италијани су могли мислiti, да смо ми — што нисмо никада били — нека врста руске покрајине или предстража Русије на Балкану. Данас, кад се Русија више не заноси империјалистичким идејама, Италија може бити сигурна, да јој ујединење нашег народа неће бити ни од квадрате.

РАД СОЦИЈАЛИСТА

Париз. — На првом састанку француске социјалистичке странке Вандервeld, Хендерсон, Тома, Мак Доналд и Хисман изјаснили су се топло за унију савезничких демократија, тражећи трајан мир достојан пролетаријата. Хисман, секретар Интернационале тврдио је да је за светски мир крајње потребно решење питања о Алзасу и Лорену. Вандервeld је проглашавао потребу победе за слободу света.

На другој седници тражени су начини да се оствари јединство странака. На првом гласању о избору комисије огромну већину је добила већина из Центра.

ЧЕРНИНОВА ИГРА

Париз. — »Тако са задовољством коментарише резултат конференције у Версају и примећује, да Чернину неће ништа помоћи његова политика, која се састоји у томе, да се у изјавама одваја од Немачке, а у делима солидарише.

«Пад Романова — велики — не значи спас Хабзбурговаца. Услед нестанка панславистичке опасности, аспирације славенских народа у Аустрији не узнесишу више ниједног члана Споразума, па ни Италију. Наставак рата, који је проузроковано покорно служење Аустрије Немачкој, уверава Савезнике, да

Аустријска појачања биће упућена на италијански фронт, где ће Аустријанци имати много муке да одбране заузету територију.

Немци на западном фронту имају на расположењу сву своју ар-

треба, а пристану једино на такав мир, у коме ће се пародности доћи до потпуног триумфа. А такав се мир не слаже са политиком грађате мале бродове».

И ако је задатак бродова био већ наших и тежак наша маја опасан били већа мали.

СРБИЈА И ИТАЛИЈА

Рим. — Дописник «Корисере де Италија» имао је кратак разговор са три српска посланика, који су преко Рима отпутовали на Крф. Сви су му они казали, да Србија признаје Италији супрематију на Јадранском мору. Затим су додали: »Чим је букунула револуција у Русији ми смо одмах тражили ослонац на неку велесилу. А сада:

НА ЗАПАДНОМ ФРОНТУ

Лондон. — Енглески војни критичари непрестано расправљају питање, када ће и на коме месту отпочети немачка офанзива. Док неки критичари мисле да је та офанзива немогућна дотле војни критичар »Дејли Телеграфа« држи да ће офанзива бити. Он вели, да би Немци могли предузети офанзиву само на ове 4 тачке: на сектору Камбр-Сен Кантен, када би Немци могли прорећи у долину Оазе, на сектору између Рајне и Аргонских шума, на Вердену и на сектору Тул-Линевил. Критичар цени, да ће Немци највећи напор учинити против Вердена, тежећи, да једновремним изненадним нападима и мобилишу савезничке трупе на другим секторима. Тако исто ће привидно предузети офанзиву величкога стила на италијанској фронту.

Ратни дописник Рајтерове Агенције држи, да ће Немачка покушати, пре доласка америчких трупа, да зада одлучан удар Савезницима. С тога верује, да ће Немци одмах предузети офанзиву. Успех офанзиве веома је проблематичан.

Офанзива против Италије невероватна је, и ако је он не искључује, јер Немачка све своје резерве у људима и материјалу преноси на западни фронт. На руском фронту она је оставила свега око 50 дивизија, од којих ће, у моменту потребе, пренети на западни фронт бар још 25 дивизија. Тако ће Немци на западном фронту имали око 210 дивизија.

Аустријска појачања биће упућена на италијански фронт, где ће Аустријанци имати много муке да одбране заузету територију. Говори се, да су ове мере опрезности предузете по наредби из Вашингтона; влада је дознала да се не-

треба и изазвала би у Мађарској, као што је учинила код других народа, опадање и пустош.

АМЕРИКА У РАТУ

Вашингтон. — Војничка комисија Сената тражила је обавештење од Бекера, министра војног, о његовој изјави, да ће се у најскорије време пребацити у Француску пола милиона људи, а да ће се још милион пребацити до краја године.

Бекер је изјавио да пребацивање трупа не зависи само од америчке тоналаже. Америка се служи великим тоналажом и са разних других страна. До 1. јануара у Француску је упућено много више трупа него што је предвиђено.

Изјавио је да ће пребацивање трупа не зависи само од америчке тоналаже. Америка се служи великим тоналажом и са разних других страна. До 1. јануара у Француску је упућено много више трупа него што је предвиђено.

Са овим материјалом и 50 дивизија појачања, долисник мисли, да Немци не могу извршити два пута јачу офанзиву него ли код Вердена, и да једновремено не могу налести на два разна сектора широка по 30 километара.

После узалудног немачког покушаја код Вердена ситуација се изменила. У прошлогодишњим борбама савезници су заузели све важније положаје и боље осматрачице. Поред тога Енглези и Французи спремни су да дочекају и одбију и најјачи напад непријатеља.

Осам трупа са источног фронта Немци више немају других резерва. С тога, кад им напад не би успео, они не би имали могућности да попуне страшовите губитке и Савезници би, услед непрестаног доласка америчких трупа, остали за увек у надмоћности.

ПРОТИВ ШПИЈУНА

Њујорк. — Лађа »Нијев Амстердам« приспела је из Амстердама у једно америчко пристаниште на Атлантику са толиким бројем путника, колико ни једна неутрална лађа није од почетка рата до сада довезла у Америку.

После детаљног испитивања само је врло мали број путника од 1500 њих, колико их је на лађи, могао изаћи на обалу.

Мисли се, да се испитивање и претраживање оссталог дела путника неће моћи брзо срфити. Нико се не пушта на лађу.

Говори се, да су ове мере опрезности предузете по наредби из Вашингтона; влада је дознала да се не-

мачки агенти налазе на овој холандској лађи.

Додеје се, да влада хоће да спречи искрцање северулним посредницима, који носе инструкције немачким агентима, који су остали у Сједињеним Државама.

И товар, који је у лађи, биће такође пажљivo испитан.

Њујорк. — Путници са лађе »Нијев Амстердам« који долазе из Холандије подвргнути су строгом претресу; последица је: 33 човека и 7 жена ухапшено.

ПРИЗНАНИЦЕ ПО СРБИЈИ

Обавештајни Биро Српског Црвеног Крста у Солуну добио је нову партију оригиналних признаници из Србије за следеће улагаче.

Умољавају се улагачи да иззоле обратити се овом бироу лично или писмено како би им се оригиналне признанице послале; дужни су назначити коме су новац слали као и место где.

Нарочито се улагачи умољавају да пријављају своје адресе ставе Читко и јасно исписан свој потпис, број поште и име лица коме су новац слали.

По свима писменим трајањама овај Биро одмах шаље признанице улагачима чије су признанице прије, а за оне чије прије нејединице још нису прије, Биро ће послати и означену адресу кад исте буду дошли:

Протић Божидар, Протић Петар итд., Павловић Г. Ђошко тел., Пејатовић А. Гавро порез., Петковић Љуба писар, Петковић Власт капетан, Петковић Добривој, Петковић Михајло Петковић М. Ненад писар, Петковић Радмило, пор. Поповић Живан, надз. пруге.

Рабреновић Глиша поглавник, Раденковић Радекар, Радивојевић Бор. званич. Радовановић Срећен, Радовановић Стеван жандар, Радосављевић Душан плуков, Радуловић Никола, ппоруч., Ражњаловски Јосиф капелник, Рашић Александ. ппоруч. Рашић Ђорђа инжињер, Ристовић Маринко ппоручн., Ристовић Сава.

Савић Драг. поткив., Савић Ђока судија, Савић Ј. Јован пуков., Савић Милан, Селаковић Марко капет. Симић Алекс. ппоруч. Симић Благоје, Симовић Божа, капет. Симоновић А. Милан, Симоновић Милан капетан, Смиљанић Перко ппоруч., Спасић Милан жељинов. Спасић Спасоје конторолор, Спасићевић Благоје скрет. Станисављевић Милан чинов. Станисавић Бранко, Станисавић Радомир, Станковић Риста поглавник. Станојевић Драгомир поруч. Стевановић Милан пар. посл. Стевовић Милан порез, Стефановић Драгом. поруч. Стефановић Јов. пуков. Стефановић Којетин чинов. Стефановић Милош казан. Стефановић Милије и Алекс. (Наставиће се)

САОПШТЕЊА

Друштво за заштиту деце добило је већи број молби од официра и чиновника да им се преда по једно сирото дете о коме ће водити бригу до српскога рата, а потом и даље.

Главни Одбор срдечно благодари племенитој гospоди на близи за српску школу у Солуну и околини његову, да дођу у недељу 11. јан. у 2 час по подне у зграду Српске основне школе Дојкињска бр. 32.

Браћа Мисирићи, изјављују уједну благодарност свима пријатељима и познаницима који присуствују тројодишњем посму у Скочивирској цркви, њиловом брату др. Александру, рез. санит. кап. Ј. Ћ. и шеф-лекару општине Крагујевачке.

Мирко Гвозденовић, сагласно оделено бр. п. 92 моли Милана Станивуковића из Пожеге, да му се изјави.

МАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Петроград. — Рујни заједничку грчко-бугарску управу у Солуну. Лондон (званично).

Наше напредовање источно од Јерусалима врши се и даље и поједијако јако. Наше трупе су стигле на четири миље пред Јерихон.

Париз. — Званичан извештај јавља, да број заробљеника, које су Французи добили у Лорену, у операцијама северно од Бура и западно од Монсела, износи 525 људи са 11 официра.

ДЕЛЕШЕ „НАРОДА“

Атина. — Из Цираха: Кајзер је примио фон Билова у аудијенцију. Говори се о смешњању Херцлинга.

Атина. — Из Лондона: Енглеска влада изјављује да ухади максималисте који у Енглеској врше нацифистичку пропаганду.

Атина. — Из Лондона: У суботу долази овде шеф-официр савезничких социјалиста.

Атина. — Из Амстердама телеграфишу да се немачке трупе концептишу на западном фронту између Араса и Сен Кантена.

Атина. — Грчка влада је одиковала генерала Адемби великим крстом Грчке.

МАЛІ ОГЛАСИ

Интарска радиња Ираклија Зарчевића — Битола — Препоручује добро природно вино, којак и ракију по најумеренијим ценама. Радња се налази у улици: Мајс Џардена бр. 13. — у близини »Олимпоса«.

Српско Трг. друштво. Улица Александра Великог број 7, објавља све банкарске, трговачке и прометне послове. Препоручује нашем смету, да се користи услугама ове појачане установе за све своје послове. Врши, на својој блатији размену свих новчаних монета по новој годишњим курсевима. 1—10

виде обратити пријавама на друштво у Водену.

Учитељица. — Ради извеслога саопштења школски надзорник у Солуну позива све српске учитеље и учитељице, који се налазе у Солуну и околини његове, да дођу у недељу 11. јан. у 2 час по подне у зграду Српске основне школе Дојкињска бр. 32.

Браћа Мисирићи, изјављују уједну уједну благодарност свима пријатељима и познаницима који присуствују тројодишњем посму у С